

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Київський національний університет будівництва і архітектури

ОХОРОНА ПРАЦІ В ГАЛУЗІ

Методичні вказівки
до виконання індивідуального завдання
для студентів усіх спеціальностей, всіх форм навчання

Київ 2014

УДК 628.92

ББК 38.113

О-92

Укладачі: О.Г. Вільсон, канд. техн. наук, доцент;
І.В. Клімова, канд. техн. наук, доцент;
В.Т. Кравчук, канд. техн. наук, доцент;
С.В. Федоренко, канд. техн. наук, доцент;
В.Г. Дзюбенко, старш. викладач

Рецензент Л.О. Василенко, канд. техн. наук, доцент

Відповідальний за випуск О.С. Волошкіна, професор,
завідувач кафедри охорони праці і навколишнього середовища

*Затверджено на засіданні кафедри охорони праці і
навколишнього середовища, протокол № 11 від 10 червня
2014 року.*

Охорона праці в галузі: Методичні вказівки до виконання
О-92 індивідуального завдання / уклад.: О.Г. Вільсон, І.В. Клімова,
В.Т. Кравчук, С.В. Федоренко, В.Г. Дзюбенко. – К.: КНУБА,
2014. – 46 с.

Містять загальні положення, індивідуальні завдання та
список літератури.

Призначено для студентів усіх спеціальностей всіх форм
навчання.

© КНУБА, 2014

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Методичні вказівки складені відповідно до навчальної програми нормативної дисципліни "Охорона праці в галузі" для вищих закладів для всіх спеціальностей за освітньо-кваліфікаційними рівнями «спеціаліст», «магістр», затвердженої Міністерством освіти і науки України 18 березня 2011 року.

"Охорона праці в галузі" – нормативна дисципліна, яку вивчають у вищих навчальних закладах з метою формування у майбутніх фахівців необхідних в їх подальшій професійній діяльності знань і умінь в галузі правових і організаційних питань охорони праці, виробничої санітарії і гігієни праці, забезпечення безпеки виробництва, тобто реалізації на практиці принципу пріоритетності життя і здоров'я працівників стосовно результатів виробничої діяльності.

Безпека праці розглядається як одна з основних (базових) потреб людини і у Концепції ООН "Про постійний людський розвиток". У зв'язку з цим актуальною стає думка щодо необхідності формування культури забезпечення безпеки праці на етапах проектування, виготовлення та експлуатації продукції, про створення технологій із внутрішньо властивою безпекою.

У процесі трудової діяльності на людину впливає, як правило, комплекс несприятливих факторів виробничого середовища, в результаті чого можливі виробничі травми, професійні захворювання.

Велика різноманітність зазначених факторів, зміна динаміки їхньої кількості, рівня впливу, з одного боку, і обмеженість можливостей систем захисту людини, багатогранність прояву його психічних особливостей (наприклад, багатоваріантність поведінкових реакцій, неадекватність дій до виниклих зовнішніх умов праці тощо) дозволяє стверджувати, що досягнення абсолютної безпеки нереальне.

Справжній стан безпеки праці у виробничих системах визначається частотою, повторюваністю і вагою небезпечних ситуацій, що виникають у процесі праці, а також часом їхнього існування і кількістю людей, які підпадають під їх вплив. Тому керівник виробництва повинен уміти вчасно виявити або розпізнати

небезпечний і/або шкідливий виробничий фактор і прийняти обґрунтоване рішення для його профілактики, спираючись на досвід і знання, отримані на попередньому етапі виробничої діяльності, а також з огляду на ефективність рішень, що приймалися раніше.

Комплексний характер впливу факторів виробничого середовища на працюючих визначає необхідність комплексного системного підходу під час вирішення питань профілактики виробничого травматизму і професійних захворювань.

Практика засвідчує, що запобігання виробничого травматизму, як явища, не може бути забезпечене реалізацією якогось одного навіть дуже ефективного заходу.

Для цього необхідна повсякденна профілактична робота, використання можливостей комплексного системного підходу, що реалізується на практиці, також створення і функціонування багаторівневої системи управління охороною праці.

Мета будь-яких технологічних, організаційних та інших перетворень виробництва – підвищення продуктивності праці, збільшення її ефективності. Однак високої продуктивності праці можна досягти лише за умови забезпечення певного рівня безпеки праці. Тому створення комфортних і безпечних умов праці для працюючих є мотивацією охорони праці.

Пріоритет життя і здоров'я працівників щодо результатів виробничої діяльності підприємств – один з основних принципів державної політики в галузі охорони праці. У зв'язку з цим актуальною стає думка про необхідність формування культури забезпечення безпеки праці на етапах проектування, виготовлення та експлуатації продукції, про створення технологій із внутрішньо властивою безпекою.

В умовах сучасного виробництва проблема забезпечення безпеки праці вирішується під час реалізації принципу управління безпекою праці, як одного із складових понять "якість життя людини", а також у визначенні рівня допустимого ризику, як інтегрального критерію досягнутого рівня техніки, технології, організації і управління виробництвом

Мета дисципліни "Охорона праці в галузі" – створення інформаційної бази з охорони праці для майбутніх керівників виробництва, що необхідна для прийняття обґрунтованих рішень. Вивчення даної дисципліни дає можливість зрозуміти і визначити місце охорони праці в організації і розвитку виробничого підприємства, формуванні трудового колективу, а також її вплив на економічну діяльність підприємства в цілому.

Програма цієї дисципліни розроблена з урахуванням того, що студенти вищих закладів освіти під час виконання робочих навчальних планів освітньо-кваліфікаційного рівня "бакалавр" вивчають загальні питання безпеки людини в умовах її життя і діяльності в курсах нормативних навчальних дисциплін "Безпека життєдіяльності" і "Основи охорони праці", а також в курсах загально-технічних і професійно-орієнтованих дисциплін за обраною спеціальністю.

Вивчення дисципліни "Охорона праці в галузі" базується на знаннях з питань безпеки праці, отриманих студентами під час освоєння навчальних програм освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавр, передбачає вивчення питань охорони праці стосовно галузі будівництва та особливостей професійної діяльності майбутніх фахівців.

Дисципліна "Охорона праці в галузі" вивчається на V курсі денного відділення та VI курсі заочного відділення (для ВНЗ III – IV рівнів акредитації) під час підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня "спеціаліст", "магістр".

Під час виконання індивідуального завдання необхідно використовувати лише чинну законодавчу базу з охорони праці України.

Індивідуальне завдання виконується студентами протягом 9 або 11 семестрів (відповідно до форми навчання) в строки, встановлені кафедрою "Охорона праці і навколишнього середовища"; завдання вважається прийнятим після отримання позитивної рецензії.

Індивідуальне завдання виконується за варіантом, номер якого визначається за табл. 1, 2 (залежно від спеціальності та порядкового номера в списку групи).

Вступ

Предмет, зміст дисципліни, її зв'язок з іншими профільюючими та загальноосвітніми дисциплінами. Нові підзаконні акти з охорони праці, зміни у трудовому законодавстві, міжнародні норми в галузі охорони праці.

Методичні вказівки. В умовах сучасного будівельного виробництва – складної імовірнісної системи – на працівників діє комплекс несприятливих виробничих факторів. За рівнем виробничого травматизму в Україні будівельний комплекс займає друге місце після паливно-енергетичного комплексу і майже вдвічі перевищує середній рівень у народному господарстві.

Причин цьому багато. Це і велика питома вага важких фізичних робіт, що виконуються уручну; велика плинність кадрів, що зумовлено умовами праці і побуту на будівельних майданчиках; ряд специфічних особливостей будівництва, що відрізняють його від інших виробництв: висока динаміка змін умов праці, постійне переміщення робочого місця в плані і по вертикалі, багатоваріантність технологій організації проведення робіт; велика кількість субпідрядників, які одночасно виконують роботи на одному будівельному майданчику тощо.

В останні роки простежується чітка тенденція росту питомої ваги травмованих на виробництві внаслідок порушення трудової і виробничої дисципліни, правил експлуатації машин, механізмів, устаткування.

Психологи праці стверджують, що психічно нормальна людина не прагне до самознищення, травмування себе та оточуючих її людей. Тому причини порушення правил і норм охорони праці слід шукати не тільки в психічних індивідуальних властивостях людини, але й у впливах на неї зовнішніх подразників, придбаних виробничих якостях людини, тобто природжених та придбаних особливостях, а також тимчасового стану та існуючого відношення до норм і правил охорони праці.

В умовах сучасного виробництва, де присутня неусунена небезпека, закладена в самому факторі присутності людини на

виробництві з його емоційною, фізіологічною і психічною слабкістю в якості контролю, зворотного зв'язку і управління, завжди існує імовірність нещасного випадку.

Міжнародна спільнота, до складу якої прагне незалежна Україна, розглядає безпеку праці як одну з базисних потреб людини, тому чинне законодавство в останні роки все більше гармонізує з міжнародним.

Комплексний характер впливу факторів виробничого середовища визначає необхідність комплексного системного підходу у вирішенні питань забезпечення безпечних умов праці.

Тема 1. Організація служби охорони праці на підприємстві

Структура та чисельність служби. Положення про порядок проведення навчання працюючих з питань охорони праці. Види інструктажів. Ведення документації з охорони праці. Особливість виконання робіт в небезпечних та особливо небезпечних умовах.

Методичні вказівки. Під час організації виробничого підприємства роботодавець зобов'язаний забезпечити умови праці відповідно до діючого законодавства. Для реалізації на практиці цих цілей роботодавець створює відповідні служби, призначає посадових осіб, які забезпечують рішення конкретних питань охорони праці.

Основна частина таких робіт покладається на служб охорони праці різних рівнів управління будівництвом, яка створюється відповідно до ст. 15 Закону України "Про охорону праці" Діяльність служби визначена НПАОП 0.00-4.21-04 «Типовим положенням про службу охорони праці». Вона створюється на підприємствах незалежно від форм власності і видів діяльності для організації виконання правових, організаційно-технічних, санітарно-гігієнічних, соціально-економічних і лікувально-профілактичних заходів, спрямованих на запобігання нещасних випадків, професійних захворювань і аварій у процесі праці.

Послідовність опрацювання даної теми передбачає вивчення:

- статуту служби охорони праці (у подальшому – ОП);
- завдань, що стоять перед службою ОП;
- принципів комплектування служби ОП;
- порядок навчання та перевірки знань працівників служби ОП;
- основних функцій, прав, обов'язків та відповідальності спеціалістів служби ОП;
- методів визначення структури та чисельності служби ОП.

Особливе місце у профілактиці травматизму та профзахворювань займає організація навчання працюючих при прийнятті на роботу та у процесі роботи, що регламентовано НПАОП 0.00-4.12-05 "Типовим положенням про проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці". Слід зазначити, що це положення спрямоване на реалізацію в Україні системи

безперервного навчання з питань охорони праці з урахуванням специфіки підприємств, установ і організацій.

На робочих місцях в організаціях та на підприємствах від часу проведення, характеру та рівня небезпеки виконання робіт проводяться різні види інструктажів.

Тема 2. Атестація робочих місць за умовами праці

Мета та порядок проведення атестації. Організація робіт з атестації. Вивчення факторів виробничого середовища і трудового процесу. Гігієнічна оцінка умов праці. Оцінка технічного та організаційного рівня робочого місця. Визначення пільг та компенсацій за роботу в шкідливих та небезпечних умовах.

Методичні вказівки. В умовах реального виробництва робітники завжди вважають, що в сфері забезпечення безпечних умов праці зроблено недостатньо. Роботодавець – навпаки, що зроблено більш ніж достатньо. Тому основною метою атестації робочих місць (надалі – атестації) є врегулювання відносин між роботодавцем і працівниками в сфері реалізації прав на здорові і безпечні умови праці, пільгове пенсійне забезпечення, пільги і компенсації за роботу в несприятливих умовах.

Атестація проводиться відповідно до НПАОП 0.00-6.23-92 – “Про порядок проведення атестації робочих місць за умовами праці” (постанова Кабінету Міністрів України № 442).

Вивчаючи дану тему, необхідно уявити собі, що гігієнічну оцінку умов праці, згідно з “Гігієнічною класифікацією праці за показниками шкідливості та небезпечності виробничого середовища, важкості та напруженості трудового процесу” (затв. наказом МОЗ України від 08.04.2014 № 248), проводять медичні організації, що мають необхідну ліцензію на виконання цього виду робіт та сертифіковане обладнання.

Технічні, організаційні та економічні питання атестації вирішуються атестаційною комісією підприємства, склад якої визначений наказом по підприємству.

Тема 3. Державне соціальне страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань

Управління страхуванням. Обов'язки фонду соціального страхування. Нагляд у сфері страхування від нещасного випадку. Відшкодування шкоди застрахованому. Порядок розгляду справ про страхові виплати; порядок і строки проведення страхових виплат. Права та обов'язки застрахованого та роботодавця. Фінансування страхування. Відповідальність учасників соціального страхування. Визначення та розрахунок рівня виробничого ризику та страхових тарифів.

Методичні вказівки. Відповідно до ст. 5 Закону України “Про охорону праці” усі працівники підлягають загальнообов'язковому державному соціальному страхуванню від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності.

З 01.04.2001 р. в Україні запроваджений в дію Закон "Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві і професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності", що визначає правову основу, економічний механізм і організаційну структуру соціального страхування громадян нашої країни. За допомогою цього закону здійснюється соціальний захист, охорона життя і здоров'я громадян у процесі їх трудової діяльності. Законодавство про страхування від нещасних випадків складається з Основ законодавства України про обов'язкове державне страхування, даного Закону, Кодексу законів про працю України, Закону України “Про охорону праці” та інших нормативно-правових актів.

Тема 4. Система управління охороною праці в умовах ринкових економічних відносин

Основні завдання та заходи в управлінні охороною праці. Сутність управління охороною праці. Організаційна структура і основні функції системи управління охороною праці (СУОП). Оперативна документація в СУОП, функціональні обов'язки

учасників будівництва, координація робіт при функціонуванні СУОП. Основні функції СУОП. Оцінка результатів діяльності і застосування економічного стимулювання за досягнуті результати. Визначення ефективності функціонування СУОП.

Методичні вказівки. Відомо, що травматизм, як явище, формується безпосередньо на робочих місцях, будівельних майданчиках під впливом комплексу несприятливих факторів виробничого середовища, психофізіологічних і соціальних навантажень, великої кількості суб'єктивних факторів, а також сформованого ставлення робітників, інженерно-технічних працівників і керівництва організації до питань охорони праці, яке визначає необхідність системного комплексного підходу при вирішенні питань забезпечення її безпеки. Причому, формування позитивного ставлення до питань охорони праці у всіх категорій трудящих є, на думку психологів праці, одним з найважливіших елементів системи забезпечення безпеки праці. Ще однією необхідною умовою підвищення рівня стану безпеки праці на будівельних майданчиках є підвищення рівня повсякденної профілактичної роботи, яку проводять інженерно-технічні працівники.

В умовах сучасного будівельного виробництва – складної високодинамічної імовірнісної системи – вирішення проблеми забезпечення безпеки праці може бути отримано лише на базі підходу, що враховує різноманіття взаємин у системі “л-м-с”. Такий підхід може бути реалізований шляхом створення системи управління охороною праці – підсистеми системи управління будівельним виробництвом, цільовою функцією якої є створення безпечних і нешкідливих умов праці, максимальне зниження рівня виробничого травматизму і профзахворювань при досягнутому рівні техніки, технології й організації будівництва.

Відомо, що будь-яка суспільна або громадська праця, характерна для будівельної галузі, тією чи іншою мірою має потребу в управлінні, погодженості дій працюючих разом людей. Погодженість дій працюючих, знання тонкощів і особливостей

виконуваних процесів, поряд із зростанням безпеки виробничого устаткування, технологічних і трудових процесів, є основними у формуванні безпечних умов праці. Проблеми забезпечення безпечного проведення робіт торкаються різних сторін діяльності як будівельних організацій у цілому, так і окремих робітників. Основна складність цих проблем полягає в тому, що безпека праці повинна забезпечуватися постійно (на всіх етапах розвитку виробничого процесу) від прийняття проектних рішень до здачі об'єкта в експлуатацію. Різноманіття питань, що виникають на кожному етапі будівництва, багатоваріантність прийнятих рішень, імовірність прояву несприятливих факторів виробничого середовища визначають необхідність створення системи управління охороною праці.

Ефективність такої системи визначається:

- 1) зростанням показників продуктивності праці, якості продукції, ефективності будівельного виробництва за рахунок поліпшення умов і підвищення безпеки праці працюючих;
- 2) поліпшенням повсякденної профілактичної роботи;
- 3) поліпшенням загальних технічних, санітарно-гігієнічних, психофізіологічних і санітарно-побутових умов праці;
- 4) зниженням кількості та рівня небезпеки травмонебезпечних ситуацій, прояву шкідливих факторів виробничого середовища і, як результат цього, зниження рівня виробничого травматизму, професійної захворюваності, трудових і матеріальних втрат.

Тема 5. Організаційно-технологічне забезпечення безпечного виконання робіт на будівельному майданчику

Інженерне забезпечення охорони праці в проектно-технологічній документації (ПТД): в проекті організації будівництва (ПОБ), проекті виконання робіт (ПВР) - технологічних картах (ТК), картах трудових процесів, на будженпланах, картах графіків виконання робіт. Безпечна організація будівельного майданчику, ділянок робіт, робочих місць.

Методичні вказівки. Основні рішення з ОП приймаються ґрунтуючись на допоміжній літературі [3, 4] під час розробки проектно-технологічної документації – ПТД у складі ПОБ і ПВР.

При цьому у складі ПОБ питання охорони праці вирішуються (список до допоміжної літератури [3]), в процесі розробки:

1. Календарного плану будівництва.
2. Будівельного-генерального плану.
3. Організаційно-технологічних схем, що визначають раціональну послідовність зведення будівель і споруд із зазначенням технологічної послідовності робіт.
4. Погоджувальної записки, що містить:
 - характеристику умов і складності будівництва;
 - обґрунтування методів виконання і можливості суміщення різних видів робіт;
 - обґрунтування розмірів і оснащення майданчиків для складання матеріалів, конструкцій і устаткування;
 - заходи щодо охорони праці, розроблені відповідно до чинних нормативних актів.

У складі ПВР питання охорони праці вирішуються (список допоміжної літератури [3]), в процесі розробки:

1. Календарного графіка виконання робіт.
2. Будівельного генерального плану.
3. Графіків надходження на об'єкт будівельних конструкцій, виробів, матеріалів, устаткування.
4. Технологічних карт на виконання окремих видів робіт.
5. Схеми спільної безпечної роботи декількох вантажопідійомних та інших будівельних машин і механізмів.
6. Рішення щодо забезпечення комплексної безпеки виробництва.
7. Пояснювальної записки, в якій містяться обґрунтовані рішення, що прийняті у попередніх документах.

При цьому розглядаються питання забезпечення безпечної організації будівельного майданчику, ділянок робіт, робочих місць.

Вивчаючи цю тему, необхідно використовувати інформацію та знання, що були отримані під час вивчення курсів спеціальних дисциплін “Технологія будівельного виробництва” і “Організація і планування будівництва”.

В дипломних проектах питання охорони праці вирішуються під час розрахунку елементів будівель і споруд (розрахунок конструкцій на монтажне навантаження, визначення стійкості і міцності будівель і споруд в період їх зведення тощо), а також виконання розділів “Технологія будівельного виробництва” і “Організація будівництва”. Зміст цього розділу, вимоги до його оформлення наведені в базовій літературі [7].

Варіанти завдань наведені в таблицях 1, 2. В таблиці 1 наведені варіанти завдань по чотирьох темах для всіх спеціальностей. В таблиці 2 наведені питання по п’ятій темі за спеціальностями.

Таблиця 1

Таблиця варіантів, завдань (для всіх спеціальностей)

Варіант	Питання
1	2
1	1,5, 23, 38, 68
2	2, 6, 24, 39, 69
3	3, 7, 25, 40, 70
4	4, 8, 26,41, 71
5	1,9, 27, 42,72
6	2, 10, 28, 43, 73
7	3, 11,29,44,74
8	4, 12, 30,45, 75
9	1,13, 31,46,76
10	2, 14, 32, 47, 77
11	3,15, 33, 48, 78
12	4, 16, 34, 49, 79
13	1, 17, 35, 50, 80
14	2, 18, 36,51,81

Закінчення табл. 1

1	2
15	3,19, 37, 52,82
16	4, 20, 23, 53, 83
17	1, 21, 24, 54, 84
18	2, 22, 25, 55, 85
19	3-, 6, 26, 56, 86
20	4, 7, 27, 57,87
21	1, 8, 28, 58, 88
22	2, 9, 29, 59, 89
23	3,10, 30. 60, 90
24	4. 12, 31, 61, 91
25	1, 13, 32,62,92
26	2, 14, 33. 63
27	3, 16,34.64, 94
28	4, 17, 35, 65, 95
29	1,18,36,66, 96
30	2, 22, 37, 67, 97

Таблиця 2

Таблиця варіантів, завдань (за спеціальностями)

Варіант	ПЦБ, МО, МБГ	АРХ	ТГПіВ	ВВ	ЕКБ	ІУСТ, АТП,	ТБКВМ, ТКД	ЗіК, ГСіТ, ГЕОДЕЗІЯ
№	Питання							
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	1	1	1	1	1	1	1	1
2	2	2	2	2	2	2	2	2
3	3	3	3	3	3	3	3	3
4	4	4	4	4	4	4	4	4
5	5	5	5	5	5	5	5	5
6	6	6	6	6	6	6	6	6
7	7	7	7	7	7	7	7	7

Закінчення табл. 2

1	2	3	4	5	6	7	8	9
8	8	8	8	8	8	8	8	8
9	9	9	9	9	9	9	9	9
10	10	10	10	10	10	10	10	10
11	11	11	11	11	11	11	11	11
12	12	12	12	12	12	12	12	12
13	13	13	13	13	13	13	13	13
14	14	14	14	14	14	14	14	14
15	15	15	15	15	15	15	15	15
16	16	16	16	16	16	16	16	16
1	2	3	4	5	6	7	8	9
17	17	17	17	17	17	17	17	17
18	18	18	18	18	18	18	18	18
19	19	19	19	19	19	19	19	19
20	20	20	20	20	20	20	20	20
21	21	21	21	21	21	21	21	21
22	22	22	22	22	22	22	22	22
23	23	23	23	23	23	23	23	23
24	24	24	24	24	24	24	24	24
25	25	25	25	25	25	25	25	25
26	26	26	26	26	26	26	26	26
27	27	27	27	27	27	27	27	27
28	28	28	28	28	28	28	28	28
29	29	29	29	29	29	29	29	29
30	30	30	30	30	30	30	30	30

**Питання до виконання індивідуального завдання
(для всіх спеціальностей)**

1. Яким чином здійснюється зв'язок дисципліни "Охорона праці в галузі" з іншими загальноосвітніми та спеціальними дисциплінами?
2. Структура наук про безпеку праці.
3. Функціональна структура охорони праці з позицій наукової організації праці.
4. Яка мета вивчення дисципліни "Охорона праці в галузі".
5. Хто повинен створювати службу охорону праці?
6. Яким документом нормується діяльність служби ОП підприємства?
7. Які цілі діяльності служби ОП?
8. Які права спеціалістів служби ОП?
9. Яка відповідальність спеціалістів служби ОП?
10. Яким чином комплектується служба ОП?
11. Виходячи з яких міркувань створюється структура служби ОП?
12. Яким чином визначається чисельність служби ОП?
13. Які фактори впливають на визначення чисельності служби ОП?
14. Які основні принципи організації навчання працюючих при прийомі на роботу та у процесі роботи?
15. Які основні документи мають вплив на строки проведення навчання з питань охорони праці та інструктажів?
16. Яким чином здійснюється навчання і перевірка знань з питань охорони праці посадових осіб і спеціалістів?
17. В яких випадках проводиться позачергове навчання посадових осіб та фахівців з питань охорони праці?
18. Які види інструктажів Ви знаєте?
19. Хто зобов'язаний проводити вступний інструктаж?
20. В яких випадках проводиться позаплановий інструктаж?
21. В яких випадках проводиться цільовий інструктаж?
22. Які особливості організації і виконання робіт у небезпечних і особливо небезпечних умовах?
23. Яка мета атестації робочих місць за умовами праці?
24. Чим визначається порядок проведення атестації?

25. Які строки проведення атестації?
26. Чим визначається склад та повноваження атестаційної комісії?
27. В яких випадках проводиться позачергова атестація?
28. Яким чином проводиться оцінка технічного і організаційного рівня робочого місця?
29. Для чого використовуються результати атестації?
30. В чому полягає організація робіт з атестації?
31. Яка послідовність виконання обов'язків, покладених на атестаційну комісію?
32. Який порядок вивчення факторів виробничого середовища і трудового процесу?
33. Яким чином проводиться гігієнічна оцінка умов праці?
34. На скільки класів підрозділяються умови праці, виходячи з принципів гігієнічної класифікації?
35. За яким класом умов праці проводиться оцінка умов праці на підприємстві?
36. Що передбачається проведенням атестації робочих місць?
37. Які документи складаються за результатами атестації?
38. Назвіть законодавчу базу страхування працюючих від нещасних випадків та профзахворювань.
39. Назвіть основні завдання страхування від нещасних випадків та профзахворювань.
40. Які основні принципи страхування від нещасних випадків та профзахворювань?
41. Як слід розуміти поняття "об'єкт страхування", "суб'єкт страхування"?
42. Хто з позицій страхування є "працівник", "страхувальник", "страховик"?
43. З якого моменту працівник стає суб'єктом соціального страхування від нещасних випадків?
44. В якій установі проводиться реєстрація страхувальників?
45. Яким чином визначаються поняття "страховий ризик" і "страховий випадок"?

46. Яким чином здійснюється управління Фондом соціального страхування (в подальшому – Фонд)?
47. Хто входить до складу правління Фонду і в якій чисельності?
48. Назвіть основні повноваження правління Фонду.
49. Назвіть основні обов'язки Фонду у разі настання страхового випадку.
50. За якими напрямками Фонд здійснює профілактику нещасних випадків?
51. Які статутні функції, обов'язки Фонду покладені на страхових експертів з охорони праці?
52. Яка установа здійснює нагляд за діяльністю Фонду?
53. За що і в якому вигляді призначається відшкодування шкоди, заподіяної застрахованому ушкодженням його здоров'я?
54. Що входить до складу страхових виплат?
55. Яким чином встановлюється розмір середньомісячного заробітку потерпілому від нещасного випадку при переведенні його на легку роботу?
56. Що є підставою для розгляду Фондом справ про страхові виплати?
57. В яких випадках Фонд може відмовити в страхових виплатах?
58. В яких випадках можливе припинення страхових виплат і надання соціальних послуг?
59. Який порядок і термін проведення страхових виплат, що встановлений Законом про страхування?
60. Наведіть права та обов'язки застрахованого.
61. Наведіть права та обов'язки страхувальника.
62. Яким чином здійснюється фінансування страхування від нещасного випадку?
63. Що означає термін "рівень прийнятого ризику"?
64. Яким чином визначається величина професійного ризику?
65. Визначте зміст понять "індивідуальний" та "соціальний ризик".
66. Яким чином визначаються страхові тарифи організацій, підприємств згідно з чинним законодавством?
67. Яким чином забезпечується матеріальна зацікавленість роботодавців в створенні безпечних умов праці?

68. Яким чином формується травматизм як явище?
69. Як формується позитивне ставлення до питань охорони праці у працівників?
70. В чому полягає суть охорони праці?
71. Які фактори формують умови праці?
72. Як пояснити терміни "система", "елемент системи", "параметри системи"?
73. Яким чином визначається структура системи?
74. Чим визначається цільова функція системи?
75. В чому полягає процес управління?
76. Яким вимогам повинна відповідати інформація про об'єкт управління?
77. Що означає поняття "алгоритм управління"?
78. Дайте характеристику системи управління охороною праці в будівництві.
79. В чому полягає організаційна структура СУОП?
80. Які завдання вирішуються створенням СУОП?
81. Які показники визначаються критеріями ефективності функціонування СУОП?
82. Назвіть методи і засоби рішення завдань охорони праці.
83. В чому полягають організаційні та технічні методи рішення завдань охорони праці?
84. В чому полягають соціальні, юридичні, психологічні та етичні методи рішення завдань охорони праці?
85. В чому полягає сутність СУОП і що вирішується створенням СУОП в будівельних організаціях?
86. Визначте правову основу та нормативну базу СУОП.
87. Наведіть організаційну структуру СУОП будівельної організації і в чому полягає сутність її елементів?
88. Яким вимогам повинні відповідати рішення в СУОП?
89. Які основні функції СУОП?
90. Яким чином реалізується планування робіт?
91. В чому полягає організація виконання планових заходів і робіт в СУОП?

92. В чому полягає контроль за станом охорони праці і функціонуванням СУОП?
93. Яким чином реалізується на практиці облік, оцінка стану безпеки та охорони праці?
94. В чому полягає координація робіт із забезпечення безпеки праці?
95. Яким чином і за який рахунок здійснюється стимулювання за досягнуті в галузі охорони праці результати?
96. Яким чином визначається ефективність системи управління охороною праці?
97. Яким чином здійснюється фінансування ОП на різних рівнях управління виробництвом?

**Питання до виконання індивідуального завдання
(за спеціальностями) ПЦБ, МО, МБГ**

1. Які питання охорони праці вирішує ПОб?
2. Які питання охорони праці вирішує ПВР?
3. Які рішення з питання охорони праці приймають в календарних планах (сітьових графіках), що розробляються в ПВР?
4. Які рішення з питань охорони праці приймають в процесі розробки буд генпланів ПВР?
5. В яких проектно-технологічних документах наводиться розрахунок санітарно-побутових приміщень та їх розміщення на будівельному майданчику?
6. В яких проектно-технологічних документах наводиться розміщення залізничних, автомобільних та пішохідних шляхів?
7. В яких документах наводяться рішення, що визначають роботу вантажопідйомних машин на будівельних майданчиках?
8. Який вид огорожі слід передбачати на робочих місцях, що розташовані за 2 м і більше від межі перепаду на висоті більше ніж 1,3 м?
9. Якою повинна бути ширина підходів до робочих місць, розміщених на висоті?
10. Які загальні питання охорони праці вирішуються в технологічних картах та схемах виконання робіт?

11. В чому полягає забезпечення електробезпеки на будівельному майданчику?
12. В чому полягає забезпечення пожежної безпеки на будівельному майданчику?
13. В чому полягає забезпечення захисту працівників від дії шкідливих виробничих факторів?
14. Яким чином забезпечується безпека праці під час експлуатації мобільних будівельних машин?
15. Яким чином забезпечується безпека праці під час експлуатації засобів підмащування, ручних машин та інструменту?
16. В чому полягає забезпечення безпеки праці під час виконання транспортних робіт?
17. В чому полягає безпека праці під час виконання вантажно-розвантажувальних робіт?
18. Яким чином забезпечується вимоги безпеки на робочих місцях, де виконуються електро- і газозварювальні роботи?
19. Яким чином забезпечуються вимоги безпеки під час зберігання та експлуатації газових балонів?
20. Які основні рішення з охорони праці містить в собі технологічні карти (ТК) на виконання земляних робіт?
21. Яким чином нормується розміщення вантажопідіймального устаткування та транспортних засобів поблизу неукріпленої виїмки?
22. Які основні рішення з охорони праці повинні містити в собі ТК на виконання кам'яних робіт?
23. Які основні рішення з охорони праці повинні містити в собі ТК на виконання кам'яної кладки?
24. Які основні рішення з охорони праці повинні містити в собі ТК на виконання бетонних робіт?
25. Які основні рішення з охорони праці повинні містити в собі ТК під час виконання дрібно-штукатурних (системних) опалубок?
26. Які основні рішення з охорони праці повинні містити в собі технологічні карти на виконання монтажних робіт?
27. Що необхідно вказати в ТК для запобігання падінню елементів конструкцій, які монтуються?

28. Які основні рішення з охорони праці повинні вирішуватись при розробці ТК на опоряджувальні роботи?
29. Які основні рішення з охорони праці повинні вирішуватись при розробці ТК на ізоляційні та покрівельні роботи?
30. Які основні рішення з ОП повинні вирішуватись під час виконання робіт з реконструкції будівель і споруд?

**Питання до виконання індивідуального завдання
(за спеціальностями)**

архітектура будівель і споруд, ДАС, образотворче мистецтво

1. Які види освітлення будівельних майданчиків та ділянок виконання робіт проектується, і в якому документі наводиться їх розрахунок?
2. Огородження інвентарних будівельних майданчиків та ділянок виконання будівельно-монтажних робіт. Технічні умови.
3. Основні рішення з охорони праці при використанні майданчиків та драбин для будівельно-монтажних робіт.
4. Основні рішення з охорони праці при використанні підмостей пересувних з пересувним робочим місцем.
5. Основні рішення з охорони праці при використанні підмостей пересувних збірно-розбірних.
6. Основні рішення з охорони праці при виконанні опоряджувальних робіт, улаштуванні теплоізолювальних фасадних систем.
7. Основні рішення з охорони праці під час виконання ізоляційних робіт.
8. Основні рішення з охорони праці під час виконання покрівельних робіт.
9. Основні рішення з охорони праці під час виконання електромонтажних робіт.
10. Основні рішення з охорони праці під час монтажу інженерного обладнання будівель і споруд.
11. Основні рішення з охорони праці під час випробування інженерного обладнання будівель і споруд.
12. Основні рішення з охорони праці під час виконання робіт з реконструкції будівель і споруд.

13. Яку інформацію з охорони праці потрібно наводити, складаючи пояснювальну записку до дипломного проекту?
14. Яка нормативна база з охорони праці використовується при розробці розділу "Охорона праці" дипломного проекту? Розкрити зміст.
15. Безпечні умови праці під час оформлення інтер'єрів на висоті. Основні положення.
16. Правила безпеки під час виконання оздоблювальних робіт на висоті. Основні положення.
17. Правила безпеки з експлуатації ескалаторів. Основні положення.
18. Правила безпеки з експлуатації ліфтів. Основні положення.
19. Інженерне забезпечення при проектуванні висотних житлових і громадських будинків.
20. Пожежна автоматика будинків і споруд. Основні положення.
21. Санітарно-епідеміологічні та екологічні вимоги при проектуванні висотних житлових і громадських будинків.
22. Пожежна безпека при проектуванні висотних житлових і громадських будинків. Основні положення.
23. Правила безпеки застосування посудин, що працюють під тиском.
24. Заходи безпеки при проектуванні будівель в сейсмічно-небезпечних зонах.
25. Вимоги до безпечного застосування підйомників.
26. Безпека життя і здоров'я людини та захист навколишнього середовища.
27. Основні поняття та визначення пожежної безпеки, причини пожеж.
28. Дотримання вимог пожежної безпеки під час проектування, будівництва та реконструкції об'єктів виробничого та іншого призначення.
29. Класифікація і загальні вимоги безпеки небезпечних і шкідливих речовин.
30. Основні положення при плануванні і забудові міських і сільських поселень.

**Питання до виконання індивідуального завдання
(за спеціальностями) ТГПіВ**

1. Загальні вимоги безпеки під час експлуатації систем теплопостачання.
2. Загальні вимоги безпеки під час експлуатації систем газопостачання.
3. Правила безпеки під час виконання земляних робіт засобами механізації.
4. Правила безпеки під час виконання ізоляційних робіт трубопроводів.
5. Правила безпеки під час виконання слюсарних робіт.
6. Правила безпеки під час виконання електрогазозварювальних робіт.
7. Правила безпеки під час виконання газозварювальних робіт.
8. Вимоги безпеки під час виконання зварювальних робіт на висоті.
9. Які висуваються вимоги безпеки до приміщень для котлів, що застосовуються у житлово-комунальному господарстві?
10. Вимоги електробезпеки під час виконання робіт у траншеях.
11. Вимоги гігієни і безпеки праці до робочих місць і територій теплових установок і мереж.
12. Заходи безпеки під час ремонту теплових мереж.
13. Вимоги безпеки під час проведення монтажних і ремонтних робіт у системі опалення.
14. Вимоги безпеки під час проведення монтажних і ремонтних робіт у системі вентиляції.
15. За яких умов дозволяється зварювання і газова різка на газопроводах, що знаходяться під газом?
16. Заходи безпеки під час улаштування газового устаткування промислових і комунальних підприємств.
17. Заходи безпеки під час улаштування та експлуатації газорозподільних станцій, складів і установок зрідженого газу.
18. Вимоги електробезпеки під час виконання робіт у траншеях.
19. Правила безпеки праці при організації монтажних робіт інженерних систем на висоті.

20. Які небезпечні і шкідливі фактори впливають на працівника під час монтажу інженерного обладнання будівель і споруд (системи опалення)?
21. Які небезпечні і шкідливі фактори впливають на працівника під час монтажу інженерного обладнання будівель і споруд (системи вентиляції)?
22. Які небезпечні і шкідливі фактори впливають на працівника під час монтажу інженерного обладнання будівель і споруд (системи тепlopостачання)?
23. Які небезпечні і шкідливі фактори впливають на працівника під час монтажу інженерного обладнання будівель і споруд (системи газопостачання)?
24. Загальні вимоги безпеки під час випробування інженерного обладнання будівель і споруд (системи опалення).
25. Загальні вимоги безпеки під час випробування інженерного обладнання будівель і споруд (системи вентиляції).
26. Загальні вимоги безпеки під час випробування інженерного обладнання будівель і споруд (системи тепlopостачання).
27. Загальні вимоги безпеки під час випробування інженерного обладнання будівель і споруд (системи газопостачання).
28. Які застосовуються запобіжні і сигнальні пристрої, що забезпечують безпечну експлуатацію котельних установок?
29. Засоби попередження обвалення стінок траншей і котлованів.
30. Які галузеві роботи відносяться до робіт з підвищеною небезпекою? Порядок допусків до робіт з підвищеною небезпекою.

**Питання до виконання індивідуального завдання
(за спеціальностями) ВВ**

1. Загальні вимоги безпеки під час експлуатації споруд водопостачання.
2. Загальні вимоги безпеки під час експлуатації споруд водовідведення.
3. Безпечна експлуатація поверхневих водозаборів.
4. Безпечна експлуатація підземних водозаборів.

5. Безпечна експлуатація насосних станцій.
6. Безпека праці під час робіт у ємкісних спорудах.
7. Безпека праці під час робіт з хімічними речовинами і реагентами.
8. Безпека праці під час робіт в колодязях.
9. Правила виконання земляних робіт.
10. Правила виконання монтажних і демонтажних робіт систем водопостачання.
11. Правила безпеки під час технічного огляду каналізаційних мереж.
12. Безпека праці під час ремонту каналізаційних колекторів.
13. Безпека праці під час виконання ремонтних робіт у грабельному приміщенні.
14. Правила безпеки при експлуатації метантенків.
15. Правила безпеки при експлуатації мулових майданчиків.
16. Правила безпеки при експлуатації біофільтрів.
17. Правила безпеки при експлуатації аеротенків.
18. Правила безпеки при експлуатації полів зрошення і фільтрації.
19. Правила безпеки при експлуатації хлораторних.
20. Правила безпеки при транспортуванні ємностей з хлором.
21. Надання першої допомоги при отруєнні хлором.
22. Правила безпеки при експлуатації установки амонізації води.
23. Правила безпеки при експлуатації установок зневаження води гіпохлоритом натрію.
24. Правила безпеки при експлуатації озонаторів.
25. Правила безпеки при експлуатації бактерицидних установок.
26. Які передбачаються заходи безпеки при експлуатації устаткування водних свердловин?
27. Які передбачаються заходи безпеки при аварійно-ремонтних роботах на водоводах і вуличних водогінних мережах.
28. Правила безпеки при використанні кремнійфтористого натрію для фільтрування води.
29. Правила безпеки при виконанні земляних робіт у зоні розташування підземних комунікацій.
30. Правила безпеки при виконанні земляних робіт у водонасичених ґрунтах.

**Питання до виконання індивідуального завдання
(за спеціальністю) ЕКБ**

1. Визначити небезпечні і шкідливі фактори, які впливають на працівника атомної електростанції.
2. Визначити небезпечні і шкідливі фактори, які впливають на працівника теплової електростанції.
3. Визначити небезпечні і шкідливі фактори, які впливають на працівника фармацевтичного виробництва.
4. Визначити небезпечні і шкідливі фактори, які впливають на працівника нафтопереробної промисловості.
5. Визначити небезпечні і шкідливі фактори, які впливають на працівника автозаправочної станції.
6. Визначити небезпечні і шкідливі фактори, які впливають на працівника виробництва мінеральних добрив.
7. Визначити небезпечні і шкідливі фактори, які впливають на працівника металургійної промисловості.
8. Визначити небезпечні і шкідливі фактори, які впливають на працівника полігону твердих побутових відходів.
9. Визначити небезпечні і шкідливі фактори, які впливають на працівника виробництва будівельних матеріалів (цементу, асфальту, бетону).
10. Визначити небезпечні і шкідливі фактори, які впливають на працівника виробництва скляної тари.
11. Визначити небезпечні і шкідливі фактори, які впливають на працівника целюлозно-паперової промисловості.
12. Визначити небезпечні і шкідливі фактори, які впливають на працівника текстильного виробництва.
13. Визначити небезпечні і шкідливі фактори, які впливають на працівника котельної.
14. Визначити небезпечні і шкідливі фактори, які впливають на працівника деревообробної промисловості.
15. Визначити небезпечні і шкідливі фактори, які впливають на працівника машинобудівельної промисловості.

16. Визначити небезпечні і шкідливі фактори, які впливають на працівника метрополітену.
17. Визначити небезпечні і шкідливі фактори, які впливають на працівника тваринницького комплексу.
18. Визначити небезпечні і шкідливі фактори, які впливають на працівника птахокомплексу.
19. Визначити небезпечні і шкідливі фактори, які впливають на працівника заводу цукрового виробництва.
20. Визначити небезпечні і шкідливі фактори, які впливають на працівника м'ясокомбінату.
21. Визначити небезпечні і шкідливі фактори, які впливають на працівника молочного виробництва.
22. Визначити небезпечні і шкідливі фактори, які впливають на працівника пивного заводу.
23. Які питання охорони праці вирішуються в ПОБ?
24. Які основні питання вирішуються в ПВР?
25. Які питання з охорони праці приймаються при розробці будженпланів ПОБ?
26. Яка нормативна база з охорони праці використовується при розробці розділу «Охорони праці» дипломного проекту?
27. Визначити небезпечні і шкідливі фактори, які впливають на працівника зернового комплексу.
28. Які види освітлення будівельного майданчику та ділянок виконання робіт проектуються і в якому документі наводиться їх розрахунок?

**Питання до виконання індивідуального завдання
(за спеціальностями) ІУСТ, АТП**

1. На кого поширюються вимоги «Правил охорони праці під час експлуатації ЕОМ».
2. В який термін необхідно приводити у відповідність вимогам «Правил охорони праці під час експлуатації ЕОМ» робочі місця, які вже перебували в експлуатації на час уведення в дію цих правил?

3. Яким чином повинен діяти власник підприємства у разі відсутності в нормативно-правових актах про охорону праці під час виконання певного виду робіт, пов'язаних з експлуатацією або обслуговуванням ЕОМ?
4. У яких межах власники та інші посадові особи підприємств, фізичні особи, які займаються підприємницькою діяльністю, забезпечують виконання вимог діючих «Правил охорони праці під час експлуатації ЕОМ»?
5. Які небезпечні та шкідливі фактори діють на робочих місцях, обладнаних відеотерміналами?
6. Вимогам яких норм і правил повинні відповідати будівлі та приміщення, в яких експлуатуються ЕОМ, а також виконується їх обслуговування, налагодження і ремонт?
7. Які вимоги висуваються до приміщень, де розташовуються ЕОМ, виконується їх обслуговування, налагодження і ремонт?
8. Яким чином слід розміщувати робочі місця з відеотерміналами або персональними ЕОМ у приміщеннях з джерелами шкідливих виробничих факторів? Якою повинна бути площа і обсяг приміщень, в яких розташовуються відеотермінали?
9. Які вимоги висуваються до приміщень для обслуговування, ремонту та налагодження ЕОМ (можливість очищення поверхонь, підлоги)?
10. Яким чином забезпечується пожежна безпека комп'ютерних класів?
11. Яким вимогам повинні відповідати приміщення для відпочинку, приймання їжі, психологічного розвантаження осіб, які працюють з ЕОМ?
12. До якого класу, згідно з гігієнічною класифікацією праці, повинні відповідати умови праці осіб, які працюють з ЕОМ?
13. Яке освітлення повинні мати приміщення з ЕОМ і за рахунок чого воно забезпечується?
14. Яким вимогам повинен відповідати рівень освітленості на робочому місці в зоні розташування документів?

15. Наведіть основні рішення щодо захисту осіб, які працюють з ЕОМ, від дії шуму, від дії вібрації; наведіть основні рішення стосовно забезпечення нормативних параметрів мікроклімату та рівнів іонізації повітря приміщень.
16. Яким чином забезпечується електробезпека під час проектування систем електропостачання, монтажу силового електрообладнання та електричного освітлення будівель і приміщень для ЕОМ?
17. Які вимоги висуваються до штепсельних з'єднань та електророзеток для живлення персональних ЕОМ?
18. В чому полягає особливість конструкції змінної підлоги в приміщеннях для обслуговування, ремонту та налагодження ЕОМ?
19. Визначте вимоги до клавіатури ЕОМ.
20. Визначте загальні вимоги до організації робочого місця користувача ЕОМ (площа, виділена для одного робочого місця, організація освітлення, відстані між бічними та тильними поверхнями ВДТ, забезпечення проходів між рядами робочих місць тощо).
21. Визначте вимоги «Правил охорони праці під час експлуатації ЕОМ» до конструкції робочого місця користувача відеотерміналу (робота сидячи), якщо користування відеотерміналом (персональним ЕОМ) є основним видом діяльності або періодичним.
22. Визначте вимоги «Правил охорони праці під час експлуатації ЕОМ» до елементів меблів, що використовуються для обладнання робочих місць користувачів (робочий стіл, робоче сидіння тощо).
23. Визначте вимоги «Правил охорони праці під час експлуатації ЕОМ» до розташування екрана відеотерміналу та клавіатури на робочому столі користувача ЕОМ, а також до оснащення робочого місця.
24. Визначте вимоги «Правил охорони праці під час експлуатації ЕОМ» до організації робочого місця, яке передбачає використання ЕОМ для управління технологічним обладнанням (станки з програмним управлінням, роботизовані технологічні комплекси).
25. Визначте вимоги безпеки під час експлуатації ЕОМ.
26. Визначте вимоги безпеки праці під час обслуговування, ремонту та налагодження ЕОМ.

27. В чому полягають особливості проектування режимів праці та відпочинку осіб, які працюють з ЕОМ?
28. Визначте вимоги «Правил охорони праці під час експлуатації ЕОМ» до виробничого персоналу, яким виконуються роботи, пов'язані з експлуатацією, обслуговуванням, налагодженням та ремонтом ЕОМ.
29. Визначте обов'язки, права та відповідальність власника підприємства за порушення «Правил охорони праці під час експлуатації ЕОМ».
30. Визначте права та обов'язки працівників, які виконують роботи, пов'язані з експлуатацією, обслуговуванням, налагодженням та ремонтом ЕОМ.

**Питання до виконання індивідуального завдання
(за спеціальностями) ТБКВМ, ТКД**

1. Які питання охорони праці слід вирішувати у відповідному розділі дипломного проекту?
2. Які організаційні заходи слід передбачати під час підготовки спеціалістів галузі?
3. Які організаційні заходи слід передбачати під час допуску спеціалістів галузі до виконання робіт?
4. Які організаційні заходи слід передбачати з метою забезпечення працівників засобами індивідуального захисту?
5. Які види засобів індивідуального захисту застосовуються в галузі?
6. Які організаційні заходи слід передбачати під час проведення навчання і перевірки знань працівників з питань охорони праці?
7. Як здійснюється державний нагляд і громадський контроль з питань охорони праці в галузі?
8. Як здійснюється медичний контроль працівників в галузі?
9. Які існують види загальнообов'язкових інструктажів з питань охорони праці в галузі?
10. Напрями попередження виробничого травматизму в умовах галузі.
11. Які вимоги з охорони праці висуваються до технологічного обладнання?

12. З якою метою і яким чином здійснюється профвідбір працівників в галузі?
13. З якою метою і яким чином здійснюються профорієнтація і професійна адаптація працівників в галузі?
14. Які вимоги з охорони праці висуваються до складських приміщень?
15. Які вимоги з охорони праці висуваються до формувальних відділень?
16. Які вимоги з охорони праці висуваються до арматурних відділень?
17. Які вимоги з охорони праці висуваються до бетонозмішувальних відділень?
18. Які вимоги з охорони праці висуваються до торговельних приміщень?
19. Які вимоги з охорони праці висуваються до складського обладнання?
20. Які вимоги з охорони праці висуваються до лако-фарбувальних відділень?
21. Які вимоги з охорони праці висуваються до дозувальних відділень?
22. Які вимоги з охорони праці висуваються до територій підприємств?
23. Які вимоги з охорони праці висуваються до міжцехового автомобільного транспорту?
24. Які вимоги з охорони праці висуваються до міжцехового залізничного транспорту?
25. Які вимоги з охорони праці висуваються до внутрішньоцехових вантажопідіймальних машин і механізмів?
26. Які вимоги з охорони праці висуваються до вантажопідіймальних машин і механізмів на території підприємства?
27. Які вимоги з охорони праці висуваються до посудин, що працюють під тиском (балони, компресори, автоклави, ресивери тощо)?
28. Які вимоги з охорони праці висуваються до відділень опоряджувальних робіт?

29. Які вимоги з охорони праці висуваються до територій підприємств у нічні години роботи?

30. Які вимоги з охорони праці висуваються до торговельних приміщень у нічні години?

**Питання до виконання індивідуального завдання
(за спеціальностями) ЗіК, ГСіТ, геодезія**

1. Які питання охорони праці слід вирішувати у відповідному розділі дипломного проекту?

2. Які організаційні заходи слід передбачати під час підготовки спеціалістів галузі?

3. Які організаційні заходи слід передбачати під час допуску спеціалістів галузі до виконання робіт?

4. В яких нормативно-правових документах викладені ергономічні вимоги до обладнання робочого приміщення і робочого місця користувачів ПЕОМ?

5. Яких інженерно-технічних заходів з електробезпеки та пожежної безпеки слід дотримуватись під час експлуатації робочого обладнання офісних приміщень?

6. З якою метою здійснюється система занулення електроспоживачів ?

7. З якою метою здійснюється система захисного заземлення нульової нейтралі в електричній мережі?

8. В яких мережах здійснюється система занулення електроспоживачів?

9. В яких мережах здійснюється система захисного заземлення електроспоживачів?

10. Яким чином здійснюється захист об'єктів від статичної електрики?

11. Яким чином здійснюється захист об'єктів від атмосферної електрики?

12. Які організаційні заходи слід передбачати під час проведення навчання і перевірки знань працівників з питань охорони праці?

13. Як здійснюється державний нагляд і громадський контроль з питань охорони праці в галузі?

14. Як здійснюється медичний контроль працівників в галузі?

15. Які існують види загальнообов'язкових інструктажів з питань

охорони праці в галузі?

16. Напрями попередження виробничого травматизму та захворювання в умовах галузі.

17. Як здійснюється захист працівників від впливу електромагнітних випромінювань?

18. Як здійснюється захист працівників від впливу шуму?

19. Як здійснюється нормування виробничого освітлення на робочих місцях працівників галузі?

20. Як здійснюється державний нагляд і громадський контроль з питань пожежної безпеки на об'єктах галузі?

21. Які організаційні заходи слід передбачати під час проведення навчання і перевірки знань працівників з питань пожежної безпеки?

22. Яких нормативно-правових документів слід дотримуватись під час розробки розділу "Охорона праці" в дипломному проекті відповідної галузі?

22. Наведіть перелік можливих небезпечних і шкідливих виробничих факторів, які впливають з аналізу роботи працівників відповідних галузей.

23. Наведіть огляд відомих медичних профілактичних заходів щодо збереження здоров'я та підвищення працездатності користувачів ПЕОМ.

24. На основі яких нормативно-правових документів здійснюється розробка заходів і призначається відповідний режим праці та відпочинку користувачів ПЕОМ ?

25. Наведіть огляд відомих технічних засобів профілактики порушень стану здоров'я користувачів ПЕОМ.

26. Наведіть огляд заходів правового забезпечення охорони праці користувачів ПЕОМ.

27. Організація робочого простору виробничих приміщень працівників галузі.

28. Як здійснюється нормування мікроклімату та іонного складу повітря виробничих приміщень працівників галузі?

29. За яким принципом здійснюється профдобрір працівників у галузі?

30. Долікарська допомога після ураження людини електричним струмом.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Основний

1. *Гогіташвілі Г.Г.* Управління охороною праці та ризиком за міжнародними стандартами. Навчальний посібник / Гогіташвілі Г.Г., Карчевська Є.Г., Лапін В.М. – К.: Знання, 2007. – 368 с.
2. *Информационное* обеспечение системы управления охраной труда / Ткачук В.П., Перлий В.П., Голинько В.И. – К.: Основа, 1997. – 265 с.
3. *Биченок М.М.* Основи інформації управління регіональною безпекою. – К.: 2005. – 196 с.
4. *Вільсон О.Г.* Охорона праці в галузі (на прикладі будівництва). Навчальний посібник. – К.: Основа, 2006. – 204 с.
5. *Котик М.А.* Психология и безопасность. – Таллин, Валгус, 1987. – 440 с.
6. *Методичні* рекомендації по визначенню напрямків ефективного вкладання коштів в охорону праці на підприємстві / С.П.Ткачук, Г.Г. Лисенко, К.Н. Ткачук та ін. – К.: Основа, 1990. – 80 с.
7. Законодавство України про охорону праці: у 3-х т. – К.: Основа, 2008.
8. Закон України «Про охорону праці». 2004 р.
9. Закон України «Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку». 1995 р.
10. Закон України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення». 1994 р.
11. Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності». 2001 р.
12. Ганзюк М.П., Желібо Є.П., Халімовський М.О. Основи охорони праці. – К.:Каравела, 2003. – 408 с.
13. Інженерні рішення з охорони праці при розробці дипломних проектів інженерно-будівельних спеціальностей. Навчальний посібник. За редакцією В.В. Сафонова – К.: Основа, 2011. – 346 с.
14. *Методичні* рекомендації по визначенню напрямків ефективного вкладання коштів в охорону праці на підприємстві/ С.П. Ткачук, Г.Г. Лисенко, К.Н.Ткачук та ін. – К.: Основа, 1999. – 80 с.
15. *Метрологическое* обеспечение безопасности труда / Под ред. И.Х.Сологына. – Т.1. Измерение параметров физических опасных и вредных производственных факторов. – М.. Изд-во Стандартов, 1981. – 240 с.

16. *Метрологическое* обеспечение безопасности труда / Под ред. И.Х. Сологына. – Т.2. Измерение параметров химических, биологических и биофизических опасных и вредных производственных факторов. – М.: Издательство Стандартов, 1989. – 256 с.
17. *Охорона* праці при реконструкції і капітальному ремонті виробничих споруд / Л.М. Діденко, В.В. Садюнов, В.Г. Коханівський та ін. – К.: Будівельник, 1994. – 192 с.
18. *Вільсон О.Т., Ольховик В.М., Горбаненко О.П.* До питання визначення рівня виробничого ризику: 36 наукових праць "Програми охорони праці в Україні". – Вип.2. – К : ННДІОП, 1999. – С.54-62.
19. *Вільсон А.Г., Онищук В. Г., Сасимова А.А.* Комплексная система управления охраной труда Укراгропромстроя. – К.: КГТУСА, 1996. – 92 с.
20. *Трахтенберг Н.М., Коршун М.М., Чобанова О.З.* Гигиена труда и производственная санитария. – К.: Основа, 1997. – 464 с.
21. *Рожков А.П.* Пожежна безпека: Навчальний посібник для студентів вищих закладів освіти України. – К.: Пожінформтехніка, 1999. – 256 с.
22. *Методические* рекомендации по проведению аттестации рабочих мест по условиям труда: Сб. материалов. – К.: Изд-во Минтруда, 1992. – 26с.
23. *Организация* и планирование строительства / Под ред. Г.Д. Малышевского, С.А. Ушацкого. – К : Урожай,1993. – 432 с.
24. *Правові* та організаційні питання охорони праці / Русаловський А.В. Видавничо-друкарський комплекс університету "Україна". К.: 2013. – 283 с.
25. *Охорона* праці у водопровідно-каналізаційному господарстві.: Навчальний посібник / М.М. Гіроль, М.В Бернацький та ін. К.: – ІВНВКП «Укреліотех», 2010. – 308 с.
26. *Пчелинцев В.А., Котлов Д.В., Орлов Г.Г.* Охрана труда в строительстве. – М.: В. шк., 1991 – 271 с.
27. *Організація* будівництва / С.А. Ушацький, Ю.П. Шейко, Г.М. Тригер та ін.; За редакцією С.А. Ушацького. Підручник. – К.: Кондор, 2007. – 521 с.
28. *Технологія* будівельного виробництва: Підручник / За ред. В.К. Черненко, М.Г. Ярмоленко. – К.: Вища школа, 2002. – 430 с.
29. *Довідник* з управління охороною праці для керівників підприємств і організацій. – К.: Основа, 2003. – 308 с.

Додатковий

1. ДБН А.2.2-1-2003 Проектування. Склад і зміст матеріалів оцінки впливів на навколишнє середовище (ОВНС) при проектуванні і будівництві підприємств, будинків і споруд.
2. ДБН А.2.2-3-2012 Проектування. Склад. Порядок розроблення, погодження та затвердження проектної документації виробництва.
3. ДБН А.3.1-5-2009 Управління, організація і технологія. Організація будівельного виробництва.
4. ДБН А.3.2-2:2009 ССБП. Охорона праці і промислова безпека у будівництві. Основні положення.
5. ДБН В.1.1-7-2002 Захист від пожежі. Пожежна безпека об'єктів будівництва.
6. ДБН В.1.2-7-2008 Основні вимоги до будівель і споруд. Пожежна безпека.
7. ДБН В.1.2-12-2008 СНББ. Будівництво в умовах ущільненої забудови. Вимоги безпеки.
8. ДБН В.2.2-9-99 Будинки і споруди. Громадські будинки та споруди. Основні положення.
9. ДБН В.2.2-15-2005 Будинки та споруди. Будинки та споруди. Житлові будинки. Основні положення.
10. ДБН В.2.2-24:2009 Будинки і споруди. Проектування висотних житлових і громадських будинків.
11. ДБН В.2.5-28–2006 Інженерне обладнання будинків і споруд. Природне і штучне освітлення.
12. ДБН 360-92** Містобудування. Планування і забудова міських і сільських поселень.
13. ДСТУ 2293–99 Охорона праці. Терміни та визначення основних понять.
14. ДСТУ 4050–2001 Спецодяг сигнальний. Жилети. Технічні умови.
15. ДСТУ-П ОHSAS 18001: 2006 Системи управління безпекою та гігієною праці. Вимоги (OHSAS 18001:1999, IDT).

16. ДСТУ-П ОHSAS 18002: 2006 Системи управління безпекою та гігієною праці. Основні принципи виконання вимог (OHSAS 18002:2000, IDT)..
17. ДСТУ Б А.3.2-3:2009 Роботи з приготування цементобетонних сумішей. Вимоги безпеки.
18. ДСТУ Б А.3.2-4:2009 Роботи з приготування асфальтобетонних сумішей. Вимоги безпеки.
19. ДСТУ Б А.3.2-5:2009 Роботи з приготування органічних в'язучих матеріалів з добавками. Вимоги безпеки.
20. ДСТУ Б А.3.2-6:2009 Роботи з теплової ізоляції обладнання і трубопроводів. Вимоги безпеки.
21. ДСТУ Б А.3.2-7:2009 Роботи фарбувальні. Вимоги безпеки.
22. ДСТУ Б А.3.2-8:2009 Ремонт міських доріг і тротуарів. Вимоги безпеки.
23. ДСТУ Б А.3.2-9:2009 Ремонт міських мостів, шляхопроводів і тунелів. Вимоги безпеки.
24. ДСТУ Б А.3.2-10:2009 Роботи антикорозійні. Вимоги безпеки.
25. ДСТУ Б А.3.2-11:2009 Роботи покрівельні та гідроізоляційні. Вимоги безпеки.
26. ДСТУ Б А.3.2-12:2009 Системи вентиляційні. Загальні вимоги.
27. ДСТУ Б А.3.2-13:2011 Система стандартів безпеки праці. Будівництво. Електробезпечність. Загальні вимоги (ГОСТ 12.1.013-78, MOD).
28. ДСТУ Б А.3.2-14:2011 Експлуатація водопровідних і каналізаційних споруд і мереж. Загальні вимоги безпеки (ГОСТ 12.3.006-75).
29. ДСТУ Б А.3.2-15:2011 Норми освітлення будівельних майданчиків (ГОСТ 12.1.046-85).
30. ДСТУ Б В.2.8-43:2011 Огородження інвентарні будівельних майданчиків та ділянок виконання будівельно-монтажних робіт. Технічні умови (ГОСТ 23407-78, MOD).
31. ДСТУ Б В.2.8-44:2011 Майданчики та драбини для будівельно-монтажних робіт. Загальні технічні умови (ГОСТ 26887-86, MOD).

32. ДСТУ Б В.2.8-45:2011 Підмости пересувні збірно-розбірні. Технічні умови (ГОСТ 28012-89, MOD).
33. ДСТУ Б В.2.8-46:2011 Підмости пересувні з пересувним робочим місцем. Технічні умови (ГОСТ 28347-89, MOD).
34. ДСТУ Б В.2.8-47:2011 Риштування стоякові приставні для будівельно-монтажних робіт. Технічні умови (ГОСТ 27321 -87, MOD).
35. ДСТУ ГОСТ 12.0.230:2008 Система стандартів безпеки праці. Системи управління охороною праці. Загальні вимоги (ГОСТ 12.0.230–2007, IDT).
36. ДСТУ ГОСТ 12.1.012:2008 ССБТ. Вибрационная безопасность. Общие требования (ССБП. Вібраційна безпека. Загальні вимоги).
37. ДСТУ ГОСТ 12.2.061:2009 ССБТ. Оборудование производственное. Общие требования безопасности к рабочим местам (ССБП. Обладнання виробниче. Загальні вимоги безпеки до робочих місць).
38. СНиП II-22-81 Каменные и армокаменные конструкции (Кам'яні та армокам'яні конструкції).
39. СНиП 2.09.02–85 Производственные здания (Виробничі будівлі).
40. СНиП 2.09.04-87 Административные и бытовые здания (Адміністративні і побутові будівлі).
41. СНиП 3.02.01-87 Земляные сооружения, основания и фундаменты (Земляні споруди, основи і фундаменти).
42. СНиП 3.03.01–87 Несущие и ограждающие конструкции (Несучі і огорожуючі конструкції).
43. ГОСТ 12.2.003-91 ССБТ. Оборудование производственное. Общие требования безопасности. (ССБП. Обладнання виробниче. Загальні вимоги безпеки).
44. ГОСТ 12.3.002-75 ССБТ. Процессы производственные. Общие требования безопасности (ССБП. Процеси виробничі. Загальні вимоги безпеки).

45. ГОСТ 12.3.003-86 ССБТ. Работы электросварочные. Требования безопасности (ССБП. Роботи електрозварювальні. Вимоги безпеки).
46. ГОСТ 12.3.040-86 ССБТ. Строительство. Работы кровельные и гидроизоляционные. Требования безопасности. (ССБП. Будівництво. Роботи покривельні і гідроізоляційні. Вимоги безпеки).
47. ГОСТ 12.4.026-76 ССБТ. Цвета сигнальные и знаки безопасности (ССБП. Кольори сигнальні і знаки безпеки).
48. ГОСТ 12.4.059-89 ССБТ. Строительство. Ограждения предохранительные инвентарные. Общие технические условия (ССБП. Будівництво. Огорожі запобіжні інвентарні. Загальні технічні умови).
49. ГОСТ 25032-81 Средства грузозахватные. Классификация и общие технические требования (Засоби вантажозахватні. Класифікація і загальні технічні вимоги).
50. НПАОП 0.00-1.01-07 Правила будови і безпечної експлуатації вантажопідіймальних кранів.
51. НПАОП 0.00-1.02-08 Правила будови і безпечної експлуатації ліфтів.
52. НПАОП 0.00-1.59-87 Правила будови і безпечної експлуатації посудин, що працюють під тиском.
53. НПАОП 0.00-1.15-07 Правила охорони праці під час виконання робіт на висоті.
54. НПАОП 0.00-1.17-92 Єдині правила безпеки при вибухових роботах.
55. НПАОП 0.00-1.29-97 Правила захисту від статичної електрики.
56. НПАОП 0.00-1.30-01 Правила безпечної роботи з інструментом та пристроями.
57. НПАОП 0.00-1.36-03 Правила будови та безпечної експлуатації підйомників.
58. НПАОП 0.00-1.69-13 Правила охорони праці під час експлуатації тепломеханічного обладнання електростанцій, теплових мереж і тепловикористовуючих установ.

59. НПАОП 0.00-2.01-05 Перелік робіт з підвищеною небезпекою.
60. НПАОП 0.00-4.01-08 Положення про порядок забезпечення працівників спеціальним одягом, спеціальним взуттям та іншими засобами індивідуального захисту.
61. НПАОП 0.00-4.12-05 Типове положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці.
62. НПАОП 0.00-4.24-03 Положення про порядок трудового і професійного навчання неповнолітніх професіям, пов'язаним з роботами із шкідливими та важкими умовами праці, а також з роботами підвищеної небезпеки.
63. НПАОП 0.00-5.03-95 Типова інструкція з безпечного ведення робіт для кранівників (машиністів) стрілових самохідних (автомобільних, гусеничних, залізничних, пневмоколісних) кранів.
64. НПАОП 0.00-5.04-95 Типова інструкція з безпечного ведення робіт для стропальників (зачіплювачів), які обслуговують вантажопідіймальні крани
65. НПАОП 0.00-5.05-95 Типова інструкція з безпечного ведення робіт для кранівників (машиністів) баштових кранів.
66. НПАОП 0.00-5.06-94 Типова інструкція для осіб, відповідальних за безпечне проведення робіт з переміщення вантажів кранами.
67. НПАОП 0.00-5.07-94 Типова інструкція для осіб, відповідальних за утримання вантажопідіймальних кранів у справному стані.
68. НПАОП 0.00-5.12-01 Інструкція з організації безпечного ведення вогневих робіт на вибухопожеженобезпечних та вибухонебезпечних об'єктах.
69. НПАОП 0.00-5.18-96 Типова інструкція з безпечного ведення робіт для кранівників (машиністів) кранів мостів типу (мостових, козлових, напівкозлових).
70. НПАОП 0.00-5.19-96 Типова інструкція з безпечного ведення робіт для кранівників (машиністів) порталних кранів.

71. НПАоП 0.00-5.20-94 Типова інструкція для інженерно-технічних працівників, які здійснюють нагляд за утриманням та безпечною експлуатацією вантажопідіймальних кранів.
72. НПАОП 0.00-5.20-94 Типова інструкція для інженерно-технічних працівників, які здійснюють нагляд за утриманням та безпечною експлуатацією вантажопідіймальних кранів.
73. НПАОП 0.00-5.25-01 Інструкція з охорони праці під час виконання робіт пороховими інструментами.
74. НПАОП 0.00-6.23-92 Про порядок проведення атестації робочих місць за умовами праці.
75. НПАОП 40.1-1.01-97 Правила безпечної експлуатації електроустановок.
76. НПАОП 40.1-1.07-01 Правила експлуатації електрозахисних засобів.
77. НПАОП 40.1-1.21-98 Правила безпечної експлуатації електроустановок споживачів
78. НПАОП 40.1-1.32-01 Правила будови електроустановок. Електрообладнання спеціальних установок.
79. НПАОП 45.2-1.02-90 Правила з охорони праці під час будівництва та ремонту об'єктів житлово-комунального господарства.
80. НПАОП 45.2-3.01-04 Норми безплатної видачі спеціального одягу, спеціального взуття та інших засобів індивідуального захисту працівникам, зайнятим у будівельному виробництві.
81. НПАОП 45.25-7.01-83 Експлуатація самохідних вишок і підйомників. Загальні вимоги безпеки (ОСТ 34.13-015-83).
82. НПАОП 60.2-1.28-97 Правила охорони праці на автомобільному транспорті.
83. НПАОП 60.24-1.19-97 Правила безпеки при перевезенні вибухових матеріалів автомобільним транспортом.
84. НПАОП 63.0-7.20-84 Роботи навантажувально-розвантажувальні, транспортні і складські.(ОСТ 23.4.236-84).
85. НПАОП 63.11-7.01-86 Роботи вантажно-розвантажувальні. Загальні вимоги безпеки.(ОСТ 6-28-012-86).

86. НРБУ-97/Д- 2000 Норми радіаційної безпеки України.
87. ДСН 3.3.6.037-99 Державні санітарні норми виробничого шуму, ультразвучу та інфразвучу.
88. ДСН 3.3.6.039-99 Державні санітарні норми виробничої загальної та локальної вібрації.
89. ДСН 3.3.6.042-99 Державні санітарні норми мікроклімату виробничих приміщень.
90. ДСанПіН 3.3.6.096 Електромагнітні поля.
91. Правила технічної експлуатації електроустановок споживачів, затверджено наказом Мінпаливенерго України від 25.07.06. № 258.
92. Правила улаштування електроустановок, затверджено наказом Мінпаливенерго України від 28.08.06. № 305.
93. Порядок проведення медичних оглядів працівників певних категорій, затверджено наказом МОЗ України від 21.05.07. № 246.
94. Рекомендації щодо побудови, впровадження та удосконалення системи управління охороною праці, затверджено Держгірпромнаглядом 07.02.2008.